

#NíSéCGL

Nola izango da ingelesa hizkuntza modernoa, “croissant” esateko berezko hitzik ez badu?

Hizkuntza gutxiak interneteko itsasoan itotzeko arriskua agerikoa da, baina, zuhur jokatzuz gero, sarea txikien bozgorailu ozena izan daiteke. Horixe da Ciara Ní É irlandera hitzunak Twitterren lortu duena. Ingeles hitzunik uharteko berezko mintzairaren inguruan dituzten aurreiritziak, uste okerrak eta gutxiespen keinuak salatzeke traola arrakastatsua sortu du, #NíSéCGL (euskaraz, #EzDaZuzena edo #Ez Dago Ondo). ARGIAk Ní Érekin hitz egin du.

Dabi Piedra

Irlandera beste edozein hizkuntza bezain bizia eta modernoa da. Uharteko hainbat biztanle irlandera bizi dira egunero, baina beste herritar askok baztertu egiten dute, erabilgarritasunik gabekoa delakoan. Hartara, irlandarren inguruan entzun dituzten uste okerrak beste hizkuntza batzuei buruz esanda nola geratuko liratekeen txio-katzeko eskatu die Ciara Ní Ék irlandaradunei. Irlandera dioten tokian jarri ingelesa, frantsesa, txinera... eta hara, baieztapenaren zentzugabetasuna agerian geratzen da.

“Nola izango da ba ingelesa hizkuntza modernoa, *croissant* esateko berezko hitzik ere ez du eta?”, bota du txiolari batek, irlandarari buruz entzun behar izan dituen uste mingarriei buelta emanda. Beste batek dio erreserba egiteko orduan Air France-n sistemak azentuak onartu ez eta Chloé izena ezin jartzea pentsaezina litzatekeela. Bada, Irlandako Aer Lingus hegazkin konpainiak ez du bere azpiegitura egokitu irlandarren zeinu tipografikoetara.

Beste txio batean herriaren izena adierazten duen errepideko seinalea ageri da, irlandera eta ingelesez.

Txioak hala dio: “Ingelesa zerga ordaintzaileentzako diru xahuketa galanta da!

Beste txio batean frantsesa erabili dute: “Ezin da ahaztu, jakina, Frantzia frantses hitzun eragile batzuk badirela. Turistak Proventzara joatea nahi baduzu, egin ulerkaitz toki hura, frantsesezko seinaleak inozoak eta bakarrak dira”.

Halako dozenaka txio irakurri ahal izan ditugu asteotan Twitterren, aurreiritziak hausteko gogoia egon den seinale. “Irlandera ez dakitenei erakutsi nahi izan diet zein erridikuluak diren hitzetik hortzera darabiltzaten ideia batzuk, irlandera hitza beste hizkuntza batekin ordezkatzuz gero garbi ikusten da”, kontatu dio ARGIAri Ciara Ní Ék. Irakaslea eta idazlea da bera, eta aireportuan zegoela bururatu zitzaion kanpaina hau.

Bizipenak partekatu

Hitzunak ahalduentzeko eta komunitate sendotzeko era erraz baina eraginkorra izan da #NíSéCGL traola. “Salutakoa esperientzia asko oso orokortuta daude irlandera bizitzeko aukera egin dugunon artean, egunero esaten dizkigute halakoak eta normaltzat hartzeko arriskua dago”, dio Ní Ék. “Positiboa da

gure bizipenak partekatu ahal izatea eta elkarri babesa emateko espazioa sortu izana, gure hizkuntzaz esaten direnak ez daudela ondo adieraztea, hortik dator traolaren izena”.

Irlandako Errepublikako hizkuntza ofiziala denez, herritar guztiek eskolan ikasten dute irlandera. Baina euskarekin gertatzen den bezala, eskolak ez du hizkuntzaren erabateko zabalkundea bermatu. Ikasgai astunekin eta irakurketa aspergarriekin lotzen dute herritar askok irlandera, eta eskolatik kanpo hitz egiteari uko egiten diote. Eskola irlandarari muzin egiteko aitzakia bihurtu da gizartean. Alabaina, Twitterreko kanpaina honetan parte hartu duen beste txiolari batek zera galdetu du: Inglaterra norbaitek ingelesez hitz egiteari utzi al dio eskolan Shakespeare irakurtzeaz gogaitu zelako?

Ciara Ní Éren ustez, irlandera ikusgaitasuna behar du gizartean: “Alde bakoitzeko ispiluaren gisakoa da egoera, guk ingeles hitzunak ikusten ditugu, baina haiek gu ez”. Eskolatik kanpo ez dutenez irlanderaekin inolako hartu-emanik, ez dute beste hizkuntzen pare jartzen: “Askok ez dakite irlandera-”

Goian, Ciara Ní É, irakasle eta idazle honek jarri du abian Twitter bidezko kanpaina. Txioei umorea darie: "Frantsesezko seinale inozo horiek" batetik, "dirua xahutu eta bi hizkuntzetan egindako seinaleak" bestetik.

ra adin eta egoera guztietako pertsona batzuentzat eguneroko hizkuntza bizia denik ere".

Hausnarketarako abiapuntua

Nolanahi ere, Ní Ék garbi utzi du kanpaina honen helburua ez dela irlandez hitz egiten ez dutenei eraso egitea. Are gehiago, hedabide ingelesetan izan duen oihartzun zabalarekin pozik da. Txio gehienak ingelesez idatzi dituzte eta, horregatik, uharteko komunikabide handienek tartea egin diote. "Hemendik

atera dezakegun gauza on bat da, beharbada jendeak hausnartu egingo duela irlandezari buruz duen ikuspegia egokia ote den, eta irlandezadunen aurka dituzten aurreiritziez ohartuko direla".

Irlanderaz bizitzeko dauden trabak eta hiztunek pairatu behar dituzten gutxiespenak ohikoak dira hizkuntza txiki guztietan, hizkuntza erraldoi eta hegemonikoen ondoan, edo azpian, bizi-rautea ez baita lan samurra. #NíSéCGL traolak salatu dituen esaldi asko eza-gunak egiten zaizkigu euskaldunoi ere.

Adibidez, irlandera "politizatuta" dagoela entzutea arrunta da Errepublikan eta, zer esanik ez, Ipar Irlandan.

Horregatik, txalotzekoa da irlandezaren aldeko kanpaina xume batek halako oihartzuna izatea. Are gehiago, kontuan hartzen badugu 2018a *Bliain na Gaeilge* dela, hau da, Irlanderaren Urtea. Hizkuntza globaletan globalenaren aurrean ahalduztzeko zirrikitua aurkitu du irlandezadunen komunitateak, gainerako hizkuntza gutxituentzako eredu izan daitekeen kanpaina bati esker. ■

 ARGIA

943 371 545
publiz@argia.eus
www.argia.eus/tarifak

**Zure jendea,
zure hedabidea,
zure iragarkia.**

Jarri publizitatea hemen